

№ 6—68цс14: повинні бути докази, а саме висновок судової будівельно-технічної експертизи про те, що технічна можливість поділити спірний будинок між співвласниками відсутня. В більшості випадків суди дотримуються цієї позиції. Варто враховувати, що власник може бути зацікавлений не тільки в отриманні вартості частки майна, але й в реальному її використанні. І якщо є реальна можливість поділу майна та бажання співвласника на виділення частки в натурі — ст. 365 ЦК України не має застосовуватися.

Звісно, що питання поділу майна подружжя є не може бути зведено тільки до цих тез, оскільки мають бути враховані обставини конкретної справи, положення шлюбного договору за наявності, інтереси дітей тощо, законодавчі положення щодо визначення самого об'єкту поділу, що неможливо розглянути тут докладно.

Список використаних джерел

1. <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/24942116>
2. Цивільне судочинство. Судова практика у цивільних справах. 2012. № 2. – С. 52- 56.
3. Цивільне судочинство. Судова практика у цивільних справах. 2007. № 1. – С. 85- 87.

АНІЛЬКОВА І. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного процесу

ПРИНЦИП ПУБЛІЧНОСТІ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

За загальним правилом в цивільному процесі держав — членів ЄС розгляд і вирішення справ відбувається у відкритому засіданні суду. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод допускає виключення з принципу гласності на користь збереження різного роду таємниці. Слухання справи в закритому засіданні допускається у випадках, передбачених в обмовці п. 1 ст. 6 Конвенції. Судова практика, що стосується даного положення п. 1 ст. 6 Конвенції, не дуже велика.

По ряду справ Європейський Суд ухвалив, що принцип гласності повинен дотримуватися при розгляді справи по суті, якщо відсутня хоч би одна з підстав, що містяться в п. 1 ст. 6 Конвенції, згідно яким проводиться закрите судове засідання. Мається на увазі, що вимога забезпечення гласності судового засідання відповідає інтересам окремої сторони.

Принцип публічності (гласності) включає вимоги:

1) про розгляд цивільних справ у відкритому судовому засіданні, відповідно до якого на суд покладається обов'язок забезпечити доступ публіки в зал засідання;

2) про публічне оголошення рішення суду.

Гласність розглядається як засіб, спрямований проти явної нечесності, вимагання та хабарництва суддів, а також сприяє правдивості свідків і утримує сторону від недобросовісних позовів, завідомо неправдивих заяв, несумлінного заперечення фактів. В інтересах збереження різного роду таємниці Конвенція допускає винятки з правила про відкрите слухання справи. Зокрема, преса і публіка можуть не допускатися на судовий розгляд по міркуванням моралі, громадського порядку або громадської безпеки в демократичному суспільстві, а також якщо це потрібно в інтересах неповнолітніх, для захисту приватного життя сторін або — в тій мірі, в якій це, на думку суду абсолютно необхідно, — при особливих обставинах, коли гласність порушила б інтереси правосуддя. Крім того, Європейський суд з прав людини визначив, що кожному надається можливість відмовитися від свого права на публічний судовий розгляд із збереженням повноваження національного суду не приймати подібну відмову, якщо закрите слухання суперечить суспільним інтересам [1, с. 42–43].

Цивільне процесуальне законодавство зарубіжних країн передбачає виключення з принципу публічності, як правило, в двох варіантах, допускаючи проведення закритого засідання:

1) за окремими категоріями справ. Наприклад, в Англії воно допускається якщо в процес залучені неповнолітні (у тому числі як свідки), або справа стосується «секретів виробництва», або опублікування доказів може завдати шкоди національним інтересам, або у справі про визнання шлюбу недійсним досліджуються докази про сексуальну неповноцінність, у Франції — при взаємній згоді сторін, на стадії судових дебатів в шлюбнорозлучному процесі, у справах про поділ майна, позбавлення та поповнення батьківських прав, отримання позашлюбною дитиною прізвища батька, у Німеччині — у справах, що впливають з правовідносин між батьками та дітьми, у шлюбно-сімейних справах, про приміщення до медичної установи;

2) в окремих судах (наприклад, в канцлерському відділенні Високого суду Англії, у ряді спеціалізованих судів) [2, с. 64].

Що стосується судового рішення, то відповідно до практики тлумачення принципу публічності Європейського суду з прав людини, воно завжди повинно оголошуватися публічно або ж, якщо відповідно до встановленої національним законодавством процедури судова постановка вноситься у письмовому вигляді і не оголошується (як правило, постанову суду вищої інстанції), — публікується. Так, відповідно до принципу гласності публікуються постанови канцлерського відділення

Високого суду Англії. Принцип публічності може включати в себе й інші елементи: наприклад, можливість висвітлення матеріалів справи у пресі (Франція, Словенія), обов'язкове поряд з оголошенням опублікування судових рішень (трудові суди Швеції), відкритість судочинства для сторін (Німеччина).

Список використаних джерел

1. Судебное решение по делу *Samrable and Fell* от 28 июня 1984 года. // Право и практика Европейского суда по правам человека. // Серия А. № 80. С. 42- 43.
2. Палкова О. А. Принципы гражданского процесса в государствах-членах Европейского Союза // Вестн. Моск. ун-та. 2000. – № 3. – С.64

БУТ І. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного процесу

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИДАЧУ ВИКОНАВЧИХ ЛИСТІВ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ

Виконання рішення третейського суду, як і рішення державного суду, є кінцевою стадією захисту прав, свобод та законних інтересів особи, яка зверталася до третейського суду, оскільки інтерес позивача спрямовується не на сам факт висесення рішення третейським судом, а на його подальше реальне виконання. Статтею 55 Закону України «Про третейські суди» встановлено, що рішення третейського суду виконується зобов'язаною стороною добровільно в порядку та строки, встановлені рішенням [1]. В свою чергу порядок примусового виконання рішення третейського суду врегульований Главою 2 Розділу VII-І Цивільного процесуального кодексу України (далі — ЦПК України), Розділом VII Закону України «Про третейські суди» та Законом України «Про виконавче провадження». Оскільки рішення третейського суду саме по собі не є виконавчим документом, особа, на користь якої ухвалено третейське рішення, повинна легітимувати його у встановленому порядку, для чого протягом трьох років з дня прийняття рішення вона може подати до місцевого суду за місцем третейського розгляду заяву про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду [2].

В ЦПК України не зазначається, як іменуються учасники провадження щодо видачі виконавчого листа на рішення третейського суду,